

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8119 DEP

0032 OSLO

Svar fra UiT om konsekvenser av krigen i Ukraina

Vi viser til brev fra KD datert 5.3. om konsekvenser av krigen i Ukraina der UiT innen 10.3 blir bedt om å gi tilbakemelding på ulike spørsmål/problemstillinger.

UiT vil først av alt gi uttrykk for at vi støtter regjeringens klare fordømmelse av den russiske invasjonen i Ukraina og at det samtidig ikke legges opp til en akademisk boikott av Russland. Som en institusjon med et relativt stort antall studenter og ansatte fra Ukraina, Russland og Hviterussland (se nedenfor) er UiT også glad for at KD så tydelig understreker betydningen av at disse skal ivaretas på best mulig vis. UiT vil gjøre sitt ytterste for å bidra til dette, og er også innstilt på å gjøre en stor innsats for å kunne ta imot flyktninger fra krigen (både av ukrainsk og av annen opprinnelse).

Samarbeid innenfor atomberedskap, fiskeri- og ressursforvaltning

UiT har ingen egne prosjekter eller avtaler som omfatter samarbeid på disse områdene. Forskere ved UiT deltar imidlertid i samarbeid knyttet til fiskeriforvaltning i regi av International Council for the Exploration of the Sea (ICES). ICES har en rådgivningskomite, ekspertgrupper og arbeidsgrupper hvor flere av våre forskere deltar. Herunder er det samarbeid og sampublisering også med russiske forskere. UiT har per i dag ikke en mer detaljert oversikt over dette, men kan kartlegge det dersom det er ønskelig sett fra KDs side.

Antall ansatte og studenter fra Ukraina, Russland og Hviterussland uten fast opphold i Norge

UiT har ingen ansatte fra Ukraina, men har 2 ansatte fra Hviterussland og 48 fra Russland. Deres oppholdstillatelse er grunnet i arbeid ved UiT og reguleres av arbeidskontraktens varighet.

98 studenter ved UiT er registrert i det studieadministrative systemet med statsborgerskap fra Ukraina, Russland og Hviterussland. Tallet er ikke eksakt da statsborgerskap ikke er en obligatorisk opplysning ved registrering. Oppholdstillatelse blir ikke registrert i studieadministrative systemer.

Studenter med ukrainsk statsborgerskap:

13 gradsstudenter, 8 har mest sannsynlig ikke fast opphold.

Studenter med hviterussisk statsborgerskap:

2 gradsstudenter, der den ene er STAR-student (begge uten fast opphold).

Studenter med russisk statsborgerskap:

25 på utveksling (uten fast opphold). I tillegg totalt 58 fordelt på de tre kategoriene gradsstudenter, studenter på årsstudier eller nettbaserte studier. 35 av disse avslutter studiene i juni 2022.

Vi regner med noe feiltolkning av tilgjengelig informasjon og forekomst av manglende registreringer.

UiT vil ut fra dette anslå at det er til sammen 70 – 80 studenter og ansatte fra de tre statene uten fast opphold i Norge.

Oppskalering av norskopplæring for utenlandske studenter og ansatte

UiT tilbyr i dag norskopplæring for utenlandske studenter og ansatte på tre ulike studiesteder (Tromsø, Narvik og Alta) og har kurs på tre ulike ferdighetsnivå. UiT tilbyr norskkurs både som begynneropplæring uten studiepoeng, enkeltemner og årsstudium i norsk med studiepoeng:

Campus/studiested	Nivå/Studiepoeng	Antall studenter ekstra innenfor egen ramme	Antall studenter ekstra ved tilførsel av ressurser
Tromsø	Begynnernivå uten studiepoeng		Kan utvides med plass til 70 studenter
Narvik	Årsstudium med studiepoeng	30 studenter innenfor egen ramme	60 ved tilførsel av ressurser
Alta	To emner med studiepoeng 10 +10. Første emner er begynnernivå.	Det er plass på programmet innenfor egen ramme. Ikke spesifisert antall	

Engelskspråklige emner og program ved UiT der opptaket kan økes

De fleste program og emner som gis på engelsk er på masternivå, men det er en variasjon innenfor de ulike fagområdene. UiT har også norskspråklige emner hvor pensumlitteratur er på engelsk, og hvor undervisningen relativt enkelt kan legges om til engelsk.

Emner innenfor fag	Antall nye studenter
Bedriftsøkonomi (Tromsø 120 + Harstad 75)	195
Bygningsfag (Narvik)	20

Datateknologi (Narvik)	155
Matematikk (Narvik)	45
Juridiske fag (Tromsø)	20
Samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag (Tromsø)	Ikke spesifisert, men kan utvides
Kjemi (Tromsø)	85
Informatikk (Tromsø)	150
Matematikk (Tromsø)	200
Statistikk (Tromsø)	100
Samfunnssikkerhet (Tromsø)	90
Teknologi (Tromsø)	10
Fysikk (Tromsø)	Ca. 150
Kunstneriske fag (Tromsø)	Ikke spesifisert, men kan utvides

Bachelor- og masterprogram	Antall studenter
Bachelor ingeniør prosess og gass teknologi	12
Bachelor ingeniør droneteknologi	6
Master i Biologi	10
Master industrial engineering	30
Master aerospace control engineering	20
Master/sivilingeniør Data/IT	15
Master Engineering design	5
Master Law of the Sea	5
Master molecular science	10
Master computer science	10
Master i geologi	5

Master matematikk	10
Master Technology and Safety in the high north	10
Master i fysikk	10
Master I musikkfag	Ikke spesifisert, men kan utvides
Master I landskapsarkitektur	5
Master Fine Arts	9
Master fredsstudiet	Ikke spesifisert, men kan utvides

På alle disse fagområdene kan kapasiteten dessuten utvides ytterligere ved tilførsel av ekstra ressurser.

For helsefagene er det behov for bl.a ekstra labfasiliteter, utstyr, veiledningskapasitet og praksisplasser. Dette betyr at en utvidelse forutsetter tilføring av ekstra ressurser.

	Ekstra studenter uten ekstra ressurser:	Ekstra studenter med tilførsel av ekstra ressurser:
Master of Public Health		5
Master biomedicine		5-10
MBI-2004 Immunology		20
MBI-2005 General pharmacology and toxicology		20
Internasjonal master i psykologi	Under avklaring	Under avklaring
Outdoor Life Activites		Noen plasser
Forskerlinje odontologi		1-2
Medisin		Må avklare behovet

Formelle forutsetninger/dispensasjoner for å kunne gjennomføre opptak av studiesøkere fra Ukraina

Det er nødvendig med flere typer dispensasjon fra formalkrav og tidsfrister dersom UiT (og andre institusjoner) skal kunne ta opp studiesøkere fra Ukraina på kort varsel.

1. Opptak til norskspråklige bachelorprogram gjøres av Samordna opptak. Opptak til disse krever dispensasjon fra norskkravet for søkere fra Ukraina.
2. Opptak til våre engelskspråklige program (master, bachelor og årsstudium) gjennomføres som lokalt opptak og hadde søknadsfrist 1.desember, med unntak av master i Fine Art og master i Landscape Architecture, som hadde søknadsfrist 1.mars. Opptak til disse krever dispensasjon fra søknadsfristen. UiT vil innvilge dette.
3. Opptak til engelskspråklige enkeltemner på lavere grad kan tas av kvalifiserte søkere med statsborgerskap innenfor EU/EØS. Krever dispensasjon for søkere fra Ukraina. UiT vil innvilge dette.
4. Opptak til engelskspråklige enkeltemner på masternivå kan tas av kvalifiserte søkere med statsborgerskap innenfor EU/EØS. Krever dispensasjon for søkere fra Ukraina. UiT vil innvilge dette.
5. Opptak til norskspråklige emner hvor fagmiljø kan legge om undervisningsspråk til engelsk, krever dispensasjon fra norskkravet for søkere fra Ukraina. UiT vil innvilge dette.
6. Det bør ses nærmere hvordan søkerne skal kunne dokumentere tidligere utdanning dersom vitnemål og karakterutskrifter er gått tapt.

Utfordringer for ukrainske, russiske og hviterussiske studenter og ansatte som allerede befinner seg i Norge

Flere studenter som allerede er i Norge uten fast opphold ønsker ikke å returnere til hjemlandet fordi de anser det som en risiko. Mange ønsker også å hente slektninger og venner fra hjemlandet og spør etter informasjon om denne muligheten. UiT ber om at det kommer tydelig informasjon spesielt adressert til ukrainske, russiske og hviterussiske borgere om ordninger og søknadsprosedyrer for ulike typer opphold og asyl.

UiT vil i samsvar med KDs retningslinjer ikke ta imot nye utvekslingsstudenter fra russiske samarbeidsinstitusjoner kommende semester. UiT vil derimot legge opp til å kunne forlenge utvekslingsopphold for studenter som allerede har opphold på UiT frem til juni 2022. Muligheten for forlengelse ligger i de opprinnelige avtalene som er inngått om utveksling, og vi ser på dette som et svært viktig tiltak for å ivareta disse studentene.

Det gis normalt ikke oppholdstillatelse for studier i Norge for å ta ny mastergrad etter allerede avlagt mastergrad i Norge. Det bør avklares om det kan gis dispensasjon for dette kravet for studenter som er i Norge og som ikke ønsker å returnere til hjemlandet

Formelle problemstillinger knyttet til mottak av flyktninger

Det er flere formaliteter som må på plass for at norske universiteter aktivt kan bidra til å ta imot akademiske flykninger fra Ukraina, Russland og Hviterussland, både som studenter og ansatte.

Personer som ankommer Norge som flyktninger har/får ikke uten videre arbeidstillatelse slik at universiteter kan betale eksemplvis lønn, evt. utover 90 dager. Det er en myndighetsoppgave å legge til rette for at akademiske flykninger fra de angjeldende land kan delta i et normalt norsk arbeidsliv.

Sentralt i norsk arbeidsliv er å kunne motta lønn på sin personlige bankkonto. Dagens reguleringer fordrer at personer må ha et norsk personnummer for å kunne opprette personlig konto i en norsk bank. For at universitetene effektivt skal kunne ta imot akademiske flykninger, må disse raskt få klarert kravene til å etablere personlig bankkonto. Dette gjelder også studenter, siden flere av disse ikke vil kunne benytte sine konti i hjemlandet når de er i Norge.

Sektoren bør ha lik praksis når det gjelder søkere til studieprogrammer fra Ukraina, Russland, Hviterussland.

- Hvis særordninger blir etablert for opptak til studieprogram, vil dette også omfatte søkere fra Russland og Hviterussland?
- Hvordan skal man forholde seg til statsborgerskap som grunnlag for opptak? UiT har fått henvendelser fra personer som flykter fra Ukraina, men som ikke har ukrainsk, russisk eller hviterussisk statsborgerskap. Vil disse omfattes av eventuelle særordninger for opptak til studier, oppholdstillatelse og finansiering?
- Ønsker KD å legge til rette for at russiske borgere kan søke om opptak som internasjonale studenter fra sitt hjemland?
- For å få opphold i Norge, må studenten dokumentere at de kan finansiere oppholdet. Selvfinansierende studenter må overføre penger til Norge, og norsk lærested utsteder dokumentasjon for norske visummyndigheter. Slike pengeoverføringer kan ikke gjennomføres lenger. Hvis man ønsker at personer fra Russland skal kunne søke om opptak fra hjemlandet, må det etableres andre løsninger.
- Papirløse flyktninger fra Ukraina: Det vil komme utfordringer når det gjelder krav til dokumentasjon for opptak til studier. Dette gjelder f. eks. ID-dokumenter som pass samt dokumentasjon på utdanning, både grunnutdanning og høyere utdanningsnivå.

Stipend- og økonomiske støtteordninger for akademiske flyktninger

Dersom akademiske flyktninger skal kunne arbeide i Norge må de gjennom UH-sektoren kunne tilbys relevant lønnet arbeid. Det foreligger enkelte aktuelle internasjonale stipendordninger, bl.a. IIE-SRF (*Institute for International Education - Scholar Rescue Fund*). BOTT-universitetene sendte 03.03.2022 en henvendelse til UD med forslag om stipend-forsterkning for IIE-SRF stipend-mottagere fra Ukraina som kommer til norske universiteter. En slik ordning med stipend-forsterkning, eller tilsvarende stipend-ordninger, vil senke terskelen vesentlig for at universitetene kan ta imot akademiske flyktninger fra angjeldende land og integrere disse på en verdig måte.

UiT deltar også i Scholars at risk- ordningen og vil på eget initiativ øke sitt antall SAR-stipend for å kunne ta imot ukrainske akademikere. For å sikre rask innplassering vil UiT i denne sammenheng gå utenom SAR sine lister.

Dersom antallet akademiske flyktninger fra Ukraina til Norge blir høyt, bør KD vurdere egne stipend-/finansieringsordninger for å sikre disse akademikernes relevant arbeid i universitetssektoren.

Som et universitet med omfattende samarbeid med russiske forskere vil UiT gjøre oppmerksom på at situasjonen for opposisjonelle og kritikere av myndighetene i Russland er blitt svært alvorlig de siste ukene. På grunn av stadig sterkere juridiske tilstramminger og knappere rom for ytringsfrihet overfor sivilsamfunnet, er det sannsynlig at en økende mengde russiske forskere / universitetsansatte vil forsøke å forlate sitt hjemland. Gjennom forskningsnettverk der ansatte på UiT deltar er vi kjent med flere enkeltpersoner som allerede har forlatt Russland og befinner seg i en usikker situasjon utenfor hjemlandet etter å ha deltatt i ulike former for protester mot krigen/myndighetene. UiT mener det er naturlig at Norge tar et ansvar – særlig for de som gjennom mange år har hatt sine primære samarbeidspartnere her. Med tanke på disse akademikernes kvalifikasjoner og faglige orientering ligger forholdene svært godt til rette

for at samarbeid kan fortsette – enten fra andre land eller i Norge. Dette forutsetter fleksibilitet og ulike former for tilrettelegging fra myndighetsnivå. UiT vil i denne omgang foreslå to konkrete tiltak:

- En stipendordning/et program som gjør det mulig å finansiere midlertidige opphold/arbeid på norske universiteter for russiske akademiske dissidenter. For å finne midler til dette kan man ta utgangspunkt i besparelser Norge får som følge av at eksisterende programmer og samarbeidsprosjekter med Russland er stilt i bero.
- Norges forskningsråd bør tillate revisjon av pågående prosjekter som legger opp til at forskningsmidler omdisponeres til enkeltforskere som står som deltakere i prosjekter og som oppholder seg utenfor Russland. Dette er en mulighet som så langt ikke er omtalt i de retningslinjene NFR har sendt ut (der gis kun denne muligheten dersom de russiske forskerne i prosjektet allerede oppholder seg i Norge). UiT er innstilt på å knytte til seg forskere som er i en slik situasjon og som deltar i forskningsprosjekter ledet fra UiT.

Kontaktperson ved UiT

Henvendelser til UiT i den videre dialogen med KD kan rettes til administrasjonsdirektør Jørgen Fossland, tlf. 95150414, epost: jorgen.fossland@uit.no

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Jørgen Fossland
administrasjonsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Astrid Brokke, Sølvi Brendeford Anderssen, Heidi Adolfsen, Jørgen Fossland